

Cena 50 Dpf.

BOHEMIA

Zeitung der Tschechischen
Demokratischen FederalistenJournal of Czech Democratic
Federalists

REDAKTION

Köln-Ehrenfeld

Hansemannstr. 54—58.

Telefon 5 58 38

Číslo 63. — 30. Hjna 1956.

LIST ČESKÝCH DEMOKRATICKÝCH FEDERALISTŮ

UVNITŘ LISTU:

- ⊗ Míra zodpovědnosti státních funkcionářů.
- ⊗ Pod kořáním trav leží mrtví.
- ⊗ Žádáme demokratické exil!
- ⊗ Portrét měsíce.
- ⊗ Plák Loskuďák hnízí v RFE.
- ⊗ Zrcadlo domova.
- ⊗ Jednou větou...
- ⊗ Svobodná tribuna čtenářů.

KAM SMĚŘUJE DNEŠNÍ VÝVOJ?

Je uvolňovací proces na Východě centrálně řízen z Moskvy?

Dnes na Západě již asi nikdo nepochybuje, že „nový kurs“ Sovětského svazu byl, je a bude příčinou rozsáhlých změn v komunistické sféře, tedy i ve vztazích mezi dnešními komunistickými stranami a komunisty. Komunistický satelit v SSSR, Události v Polsku a Maďarsku to dokazují. Antistalinista Gomulka, nedávno ještě politický vězeň, převzal vedení polské komunistické strany a komunisty Nagy, nedávno ještě v nemilosti, vytvořil za krvavé revoluce v Maďarsku, s podporou sovětských tanků, novou kom. vládu. Titův dnešní postoj vůči Moskvě, při ponechání „vlastní formy socialismu“, má tedy následovníky, dnes zatím v Polsku a Maďarsku, neboť „litoismus“ se může projevit pouze tam, kde se najde schopný a „populární“ komunistický předák, který rázi nejen antistalinismus, nýbrž i „přísnou rovnoprávnost“ se Sovětským svazem. Zdá se, že v ČR nebude podobného vývoje, neboť nemá ani vhodného vůdce a ani zásadní antipatie vůči SSSR, jak je tomu v případě polském. Západ vítá osamostatňovací procesy satelitů s nadějí, že začíná degenerace síly sovětského bloku a že samostatný postup a vlastní vnitřní politika „národně-komunistických“ států přinese rozporů uvnitř sovětského bloku a účelových vztahů v komunistické doktríně, které může skončit buď smetením komunistických vlád nebo zavedením vnitřní koexistence s nekomunisty ve vedení státu, jak tomu bylo po r. 1945.

Pevně věříme, že jednou musí dojít ke krachu komunistických diktatur. Vždyť i dějiny nás učí, že žádný režim netrvá věčně. Nepracujeme však dnešní revoluční atmosféru v Polsku a Maďarsku, jakož i napětí, které se po nastoupení Gomulky projevilo mezi Varšavou a Moskvou, když zmáhe příklad Titův, jeho demonstrativní vystoupení proti SSSR, jeho smíření s SSSR, jeho uvolnění vnitřního režimu, který i přes hospodářský a dokonce i vojenský styk se Západem přiklonal všechna úskalia a vydržel. Svým odklonem od SSSR stal se Tito na Západě persona grata, kterou zůstal částečně i dnes, kdy se Sovětským svazem opět kamarádky kolaboruje a národy Jugoslaviie byly z osvobodovacího programu Západu škrtnuty.

Snad budeme překvapeni. Snad půjde vývoj jinak. Osvojili jsme si ale za těch 10 let exilu již tolik pochybovačností, že nás reakce Západu na události v kom. zemích, včetně ČR, mohou jen těžko utvrzovat v optimismu. Uvolňovací proces na Východě pokračuje svým tempem a nemůžeme se zbavit dojmu, že je centrálně řízen z Moskvy. Zůstává ovšem otázkou, zda Moskva do uvolňování zakalkulovala i problematickou reakci nejen u komunistické šichty, nýbrž i u nás jasně antikomunistických. Před několika dny vyšel v ideologickém orgánu KSSS „Komunist“ tak ostrý článek proti svévolnosti Stalina ve falšování komu-

nistické ideologie, že musí vzbudit ještě silnější antistalinismus a další odpor i proti Kremlu, kde Stalin diktoval.

Za zmínku stojí i průběh procesů v Poznani, kde dochází k rehabilitaci velké části zatčených demonstrantů. Příčina demonstrací není již házena na konto americké špiónáže, nýbrž na neschopnost komunistických úřadů. Vyhlášená amnestie likviduje až na nepatrné výjimky všechny rozsudky, že to svádí k názoru, zda poznánský proces není zakalkulován do lážení za rehabilitaci komunismu. To je práce v průběhu koexistence jeden z předních zájmů Moskvy, pro který je stalinský kult také tak okázale ničen.

Zatím, co na Východě je vývoj v pohybu, Západ nehlásí mnoho nového. Římská konfe-

rence západoevropských zahraničních ministrů neskončila úspěchem, jako nový důkaz, že životní zájem západní Evropy, vytvořit pevný politický a hospodářský blok, není všemi politiky chápán tak vážně, jako západoněmeckým kancléřem Dr. Adenauerm.

Volební kampaň v USA se konečně blíží ke konci a všeobecně se očekává znovuzvolení Eisenhowera jako prezidenta Spojených států, který asi bude nucen respektovat demokratickou většinu kongresu a senátu. Tím skončí období zahraničně politické lethargie Západu, který nastoupí k nové — silnější — ofenzivě, ve které využije „uzkých profilů“ sovětského „nového kursu“. Vždyť prolitá krev komunistických odpůrců to již konečně vyžaduje.

VI. Pekelský.

Protisovětské povstání v Maďarsku

Ještě ani nedozvěla ozvěna vzpoury poznánských dělníků, ještě ani nebyly skončeny soudní procesy se zatčenými účastníky a nesvobodný polský národ již opět otlásl „železnou oponu“ a to tak hlasitě, že svobodný svět na chvíli zatajil dech. V druhé polovině t. m. povstala Varšava proti Moskvě. Do čela se postavil komunistický vůdce a nyní tajemník kom. strany Gomulka, jenž byl dlouhá léta vězněm komunistů jako litoista. Podobné demonstrace byly zaznamenány i v Katovicích. Polští komunisté žádají sice přátelství s SSSR, ale úplnou nezávislost od Kremlu a SSSR. Z tohoto důvodu sovětský maršál Rokossovský, velitel vojsk v Polsku, nebyl již zvolen do ÚV KSP. Kreml, aby situaci zachránil, povolil polskému tlaku a přislíbil úplnou nezávislost.

Však ještě ani neustaly polské demonstrace, když pozvedlo svůj hlas studentstvo a dělnictvo maďarské. Koncem t. m. přišlo v Budapešti k demonstraci deseti tisíc studentů, kteří žádali nezávislost od SSSR. Demonstrace vyvrcholila krvavými pouličními boji. Během několika hodin byly budapeštské ulice zatřeseny barikádami, na nichž desetitisíce nadšených studentů a dělníků zoufale bojovali proti přesilám sovětských pancéřů, letectva a pěchoty. Budapeštská vláda totiž povolala na pomoc sovětskou armádu. Vzbouřenci, kteří jsou vyzbrojeni ukořistěnými armádními zbraněmi, neboť se na jejich stranu přidala i řada pluků maďarské

armády, žádají odchod sovětských divísi, svobodné volby a obsazení nejdůležitějších míst ve státě a straně takovými komunisty a nekomunisty, kteří jsou oddáni zásadě proletářského internacionálního, kteří jsou však v první řadě Maďary. Povstání, které zpočátku nebylo jednotně organizováno, zachvátilo celé Maďarsko, takže těsně před zahájením tisku tohoto čísla „Bohemia“ (27. t. m.) povstanci kontrolovali celé oblasti již, záp. a sev. Maďarska, takže sovětské vojsko se stáhlo z Budapešti. Vyhlásili i vlastní vládu ve Fünfkirchen. Dosavadní počet padlých se odhaduje na desetitisíce. Komunistická vláda v Budapešti je bezmocná a chrání ji jen sovětské divise. Neustále čini rozhlasem výzvy k ukončení bojů se slibem gen. amnestie povstalcům a splnění jejich požadavků.

V obou případech, jak polském, tak maďarském, jedná se o akci nacionálních komunistů, k nimž se přidala antikomunistická část lidu, jelikož se jedná o akce proti sovětskému režimu. Zůstává jen otázka, zda svobodný Západ bude umět toto vzepření se proti SSSR plně využít.

Poslední zprávy hlásí nepokoje na Slovensku a náznaky nepokojů v celé ČR. Kdyby náš národ povstal jako národ maďarský — pak udeřila naše hodina. Pak by naše místo bylo tam v bojovníci vlasti, po boku antikomunistických povstalců, aby byl smeten nejen komunismus moskevský, ale i t. zv. národní!

Před zrozením nové Evropy

DR. OLDŘICH K. OBERLAND

Po dva tisíce let bylo křesťanství hybnou pákou světových dějin. Nestalo se toho málo od doby, kdy Ježíš položil základy k novému myšlení, kdy položil za základ lásku a soucit místo dosavadního učení, že právo spočívá jenom v síle a moci. Není náhodou, že ony dva tisíce let působilo křesťanství v Evropě a ne v jiném světládě, že to byli křesťanství Evropané, kteří objevili ostatní díly světa a je osídlili. I když nemůžeme vždy souhlasit s někdy brutálními metodami dobývatelů, přece jen i dnes je to Evropa, kdo ovládá na dvě strany rozdělený svět. Američané, sami jsouc svými původem evropští přistěhovalci, dávají příklad nesmírné dravosti smíšené evropské krve a na druhé straně Rusové, ač spojení s Asií, jsou přece rovněž Evropané. Potíže světa, pramenící z rozdělení na dvě ideologicky i mocensky soutěžící části — doslovně peroucí se o vliv a nadvládu v Evropě, pramení z rozdělení Evropy.

Není sporné, že boj o moc, jak je nyní sváděn v rámci Západ — Východ, může být rozhodnut v momentě, kdy se rozdvouje Evropa připojí celá k jedné ze soutěžících stran a že použití všech těch tisíců atomických zbraní bylo by v takovém okamžiku přivedeno ad absurdum. Přání něčeho podobného je na obou soupeřících stranách, avšak nemoc, již je stížena stará, rozdrobená a rozpolcená Evropa, je nemocí nikoli smrtelnou, nýbrž spíše přípravou k zrození něčeho nového, silného, mladého a vítězného — nové Evropy jakožto politicko-hospodářského celku a nového evropského člověka.

Zdá se, že Západ i Východ přehlíží tuto alternativu a i tam, kde ji činí určité koncese, činí tak v sobeckém zájmu, aby jí v zápětí oslabili a zranili na tak citlivém místě, jako je třeba Suezský průplav. Jen slepý by neviděl, že internacionální komunismus, za jaký jej prohlašují Rusové, spíše k jednotnému státu

světovému a k odstranění všech ryze národních hledisek hospodářských, vyžaduje na členských státech bezpodmínečnou mezinárodní spolupráci a v druhém stadiu mezinárodní vlastnictví mezinárodně důležitých území, vod a hospodářských objektů. Proto podpora národních mezinárodních průplavů naráží i v komunistické teorii na určité potíže pro Šepilova, Chruščeva i druhou stranu v SSSR. Stejně však neuniklo mezinárodní pozornosti, že USA mají určitou rezervu pohonných látek, kterou by rády umístily na tržích, dokud pohon atomovými reaktory je ještě v plenkách a že tudíž doba a způsob znárodnění Suezského průplavu nečiní mimořádných potíží panu Dullesovi ani jeho vládě. Nabídky řešení obeplováním kolem Afriky a peněžními půjčkami, jakož i dodáním rozhodujícího množství nality pro Evropu z dosavadních zásob USA, způsobují mnohé obtíže v západoevropských zemích a dokazují na všech stranách nutnost pro Anglii i Francii, aby pomýšlely na jiné řešení, nerchtěly-li se státi bezvýznamnými loutkami v rukou amerického kapitálu.

Západ i Východ jsou nejen dvě mocenské sféry vzájemně soupeřící, nýbrž i dvě odlišné spravované lidské společnosti, mající svůj vznik v genialitě evropského tvůrčího ducha, na což rády zapomínají. Zejména v současné době, kdy se dělí o rouchou Evropu — dle jejich usudku polomrtvé. A přece nemohou Evropě ničeho dát, co by nebylo již dávno jejím duchovním majetkem, prostě proto, že vše, co bylo dosud vytvořeno na poli vědy a kultury, bylo vytvořeno evropským člověkem na obou stranách. Avšak Amerika může dát evropskému lidstvu přece jen jednu ideu, ideu vytvoření nového člověka evropského původu, nového sebevědomí a nové síly. Jestliže tak malá hrstka Evropanů dokázala odhozením národnostního šovinismu a spojením ke společné prá-

NA PRANÝŘ

V australském městečku Primbee u Sydney byl zastřelen policistou 34 letý býv. čl. příslušník N. Russin z Podk. Ukrajiny. Russin přepadl v noci 24 letou Australanku, matku dvou dětí, po kterých z venčí domu zběsile střílel. Příspěchavší policista byl též Russinem zasažen do žaludku. Takto smrtelně zraněn však ještě opětoval střílbu a zasáhl Russina přímo do srdce. Russin vyemigroval do Austrálie r. 1949 a v Australii byl již několikrát trestán pro násilí. Rakouskou policii je hledán 30 letý Lad. Medek (přý. býv. prof. na učitelském ústavě), který ukradl 500.000 šilinků (20.000 dol.) z peněz, určených na soc. podpory uprchlíků. Medek byl totiž zaměstnán v ústředí amer. komitétu pro pomoc uprchlíkům v Glensbachu, kde zholoval falešné kartofelní listky nových uprchlíků z ČR, kteří ve skutečnosti neexistovali, a inkasoval pro ně po 3.000 šil. jednorázové pomoci. Koncem srpna t. r. Medek najednou beze stopy zmizel a to i se svým přítelem, 20 letým Jiří Hauptmannem z Brna, s nímž v prosinci 1955 přišel z ČR do Rakouska. Rakouská stát, policie, která případ nyní vyšetřuje, má za to, že se jedná o komunistické agenty. Exilní veřejnost je krajně znepokojena nad okolností, že Medek, ač přišel z ČR až v prosinci 1955, dostal v ústředí amer. komitétu tak význačné místo, kde měl přístup ke kartotékám a všem záznamům o uprchlících. Exilní veřejnost se táže, kdo tam Medka prosadil, kdo se za něj zaručil a kdo ho přijal? Kdo tedy nese zodpovědnost za jeho přijetí? A jaké budou vyvozeny důsledky? V Mnichově byl po 2 letech vyšetřování odsouzen 40 letý čl. exulant Jos. Salus (alias Dr. Malus) pro vraždu 21 leté Elfridy Kirchnerové na 14 let vězení. V Norimberku byl pro vraždu odsouzen ke 4 letům vězení 37 letý Jar. Šindler. Po rozsudku požádal o repatriaci do ČR.

Zachytit nečekaná slova,
dát výraz němým tradicím,
dát mluvit mrtvým ze hřbitova,
dát mluvit mrtvým žijícím.

A vyloviti z řeky hlubin
po přístupu stopy takové:
což jako perlu, což jako rubín.
Můj domove, můj domove!

Viktor Dyk

SOUHLASITE-LI S NAŠÍ PRACÍ,
SPOLUPRACUJTE S NÁMI

Příprava obžaloby

První porada svobodných čl. právníků

Ve Windsoru Kanada konala se v říjnu 1956 první porada svobodných čl. právníků z USA a Kanady. Ve jméno našeho národa a v jeho svrchovaném zájmu usneseno bylo přikročiti k přípravě právních pro vypracování obžalovacích spisů pro zločiny velezrady, zrady a ostatní zločiny podle znění zákona na ochranu republiky z r. 1923 prozatím proti těmto osobám: Dr. P. Zenklovi, Dr. H. Ripkovi, Dr. Jaro Stránskému, Ferd. Peroutkovi, Rud. Fraštackému, Dr. Jos. Lettichovi, Dr. Vrat. Buškovi a posl. Otlovvi Horovi z Ottawy.

Účelem tohoto opatření, jednohlasně usneseného přítomnými svobodnými čl. právníky z USA a Kanady, je nestranné zhodnocení činnosti uvedených činitelů Nár. fronty ve světle československého demokratického zákonodárství a uplatnění zákona v případě obnovy čl. demokracie.

Čsl. svobodní právníci sjednotili se rovněž v názoru na nutnost znovuzřízení všech ústavních čl. orgánů, násilím v r. 1945 potlačených. Vystovně však bylo přijato, že obnovením nemají býti zrušeny neb odstraněny sociální vymoženosti pracujícího lidu v Československu, nýbrž zákonem formou vtěleny do ústavy, pokud jsou v souladu s vůlí svrchovaného lidu.

S ohledem na možnosti finančního nátlaku se strany Rady svob. Čsl. a Radia Free Europe, organizací, financovaných jistou soukromou organizací v USA, bylo zatím upuštěno od zřízení trvalé organizace a agenda soustředěna v rukou prozatímni řídicího správní komise. Všichni přítomní svobodní čl. právníci složili pak slavnostní přísahu na čl. ústavu z r. 1920 a zavázali se zpracovati přidělené jednotlivé dílčí úkoly v rámci možnosti do 31. března 1957. Zároveň bylo usneseno adresovati generální pozvání ke spolupráci všem svobodným čl. právníkům v ostatních zemích.

ci na společném území za požívání společné svobody během krátké doby vytvořiti prosperující stát a společnost, co potom musí dokázat Spojené státy evropské, vytvoření celými národními celky na celoevropském území. Poslední události v mnohém ohledu usplnily vývoj k evropské pospolitosti a ukázaly i váhající nutnost celoevropského řešení. Ne Západ ani Východ, nýbrž Evropa Evropanů! Ne rozdělení světa na dvě vzájemně se potírající poloviny, nýbrž spojení světa — ovšem světa bez otroků a otrokářů, bez vykořisťovaných a vykořisťovatelů —, započaté spojením Evropy, začne nový den lidstva.

Zpočátku může být Evropa třetí silou světa, avšak výsledky, které se od Evropy jakožto politicko-hospodářského celku dají a musí očekávat, jestli přetrvá během několika přístích desítek let i nejobtížnější fantasií vedoucích politiků. Nová doba žádá nového člověka a novou koncepci lidské společnosti. A to dokáže jen Evropa po odstranění dosavadních přehrad. Ne síla nukleárních destrukcí, nýbrž duchovní síla sjednocené Evropy zahájí období trvalého míru.

FALSIFIKÁT DOPISU KARDINÁLA
SPELLMANA

V sudetském tisku vzbudilo velkou sensaci zjištění, že dopis newyorského „kardinála Spellmana“, který byl poslán Dr. R. Lodgmanovi a v němž se „kardinál“ plně staví za Dr. Lodgmana, je falsifikát. Dopis byl přečten i na hlavním shromáždění sudet. Němců při letošním „Sudetském dnu“ v Norimberku a s velkou propagandou a jasotem publikován v sudetském tisku. Nyní z toho vzniklo ostré vzájemné napětí v sudetském tisku, neboť nikdo nechce nést zodpovědnost. „Der Sudetendeutsche“ zastává názor, že velkou vinu nese osobní ref. Dr. Lodgmana, Dr. R. Hill, který měl možnost a povinnost ověřit pravost dopisu, zejména, když jeho obsah byl až tak příliš podezřelý, neboť každý trochu soudný člověk musel žasnout, že onen dopis napsal kardinál, jak bylo mylně tvrzeno.

